

Bohoslužby v Zábřeze 30.září 2018

Mk 9,38-48

Milé sestry, milí bratři, cesta církve dějinami může někdy na první pohled připomínat jízdu buldozeru. Ten je takový těžkopádný, poněkud neohrabaný, ale své okolí docela válcuje, tlačí toho hodně před sebou. Je to síla, které se těžko odolává a která se také těžko usměrňuje. Myslím, že dnes ji tak stále lidé vnímají a radují se, když tomuto buldozeru občas rupne nějaký ten pás a on se zastaví, nemůže se nikam hnout. Církev má moc nad lidským životem, nad jeho jednáním a myšlením. Tak by to možná mnozí rádi stále viděli. Jenže zkušenost poslední doby nám odhaluje skutečnost, kterou vyčteme i ze stránek Bibli. Tam stěží najdeme obraz církve jako buldozeru. Spíše se dá přirovnat k loďce na vlnách moře. Také je těžké ji někdy zvládat, ale nic neválcuje, spíše zápasí o svou existenci. A až ji docházejí síly, rozpomíná se, že smí volat ke svému Pánu, aby ji nenechal utopit ve vlnách, které ji stále více pohlcují.

Obraz církve na vlnách bouřícího moře ukazuje víc než k její síle a moci k její zranitelnosti, k lehkému ohrožení její existence. A to je docela zásadní bod ve vnímání jejího místa pod sluncem, ve vnímání její činnosti. Uvědomujeme si, že je mnoho věcí, které jsou nebezpečím, a je potřeba se s nimi nějak vyrovnat, je potřeba se bránit. A tak dáváme pozor, přemýšlíme, co všechno může být problémem, co se může stát ohrožením naší činnosti. A zde docela zajímavě vyznívá závěr rozhovoru Ježíše a jeho učedníků, který předznamenává jeho utrpení na jedné straně a dohadování o jejich vlastní významnosti na straně druhé. Jan mluví o někom, kdo v Ježíšově jménu vyháněl demony, ačkoliv nepatřil k nim.

Někdo jiný používá Ježíšovo jméno, aby konal veliké divy. V čem je zde vlastně problém? Může to být určitým ohrožením skupiny učedníků. Když to samé, co činili oni, činí i někdo jiný, pak se nabízí otázka, proč se musí držet všichni pohromadě, jaký smysl má tvořit společenství? Zázraky, mocné činy, to je něco, co přitahuje pozornost, co může také přinést velikou popularitu. Když něco takového bude moci činit kdokoli, ztratí se výjimečnost okruhu dvanácti. Myslím, že podobným způsobem můžeme vnímat své ohrožení i my. Mnoho lidí mluví o Ježíši, mnoho lidí je nějakým způsobem osloveno jeho činy, jeho vzorem, ale nechtějí být součástí našeho společenství. Jak se zdá, je možné se zabývat Ježíšem, je možné v jeho jméno něco

konat a přitom nebýt vázán společenstvím. A to nás jistě zlobí, protože existence společenství je tímto způsobem opravdu ohrožená. Kolikrát jen zaslechneme, že Ježíš je zajímavý, Ježíše bereme, ale církev nás moc netáhne. Lidé můžou poznávat křesťanské milosrdenství, číst Boží slovo, seznámit se s Ježíšovým učením a zdá se, že nás jako církev k tomu vůbec nepotřebují. Pak si asi říkáme, že není třeba, abychom zde byli. Jenže právě takové myšlení je skutečným ohrožením pro život společenství. Odráží se v něm nepochopení Ježíšovy zvěsti a důvodu, proč kolem sebe učedníky shromažďuje.

Když Jan mluví o tom, že tomu člověku bránili, ukazuje, že to společenství myslelo předně na sebe. Je to svým způsobem pořád podobné jako to uvažování o tom, kdo je největší v Božím království. Ale Ježíš odvádí pozornost jinam. Nemáme se zabývat sami sebou, ale posláním, které nám dal. Nemáme v různých projevech Boží moci kolem sebe vidět své ohrožení, ale naopak pomoc ke zvěsti evangelia. O evangelium jde přeci na prvním místě. A tady se ukazuje, že to společenství učedníků má přeci jen něco zvláštního, mimořádného. Jak jsme mohli pozorovat během Ježíšova příběhu, různá uzdravení, vyhánění zlých duchů, to jsou projevy Boží moci. Ale jádro jeho díla je ještě někde jinde. Středem Ježíšova díla není Boží moc zjevená ve vyhánění démonů, ale Boží láska projevená utrpením kříže a radostí prázdného hrobu. Boží moc můžeme obdivovat, můžeme se při setkání s ní zamýšlet nad Boží existencí, ale až kříž a prázdný hrob nás vede k tomu, že tato moc se velice silně týká našeho života, přináší nejen dočasné, ale skutečné uzdravení a osvobození. A právě na to by církev neměla zapomínat. Nejsme exkluzivní svědkové toho, že Ježíš tu byl a učil, nejsme exkluzivní svědkové toho, že Boží moc zde působí. Jsme svědkové toho, že Ježíš byl ukřižován za naše hříchy a třetího dne vzkříšen, aby nám získal věčný život. Církev není společenství těch, kteří se zamysleli nad Ježíšovým slovem, ale těch, kdo uvěřili zvěsti o jeho zmrtvýchvstání. Velikým nebezpečím pro společenství církve tak není to, že v Ježíšově jménu někdo koná zázraky a k církvi se nezná. Ohrožením je, když sami zapomeneme, že naším středem je Ježíš jako vzkříšený Pán. Církev nejsou na prvním místě zázraky a moudrá slova, církev je předně zkušenost Boží lásky, která nás cele proměnila.

Pro cestu evangelia je tedy jedním z dobrých kroků, když vůbec lidé otvírají svůj sluch slovům o Ježíši, když jsou jím zaujati. Pak je možné, aby také přijali zvěst o jeho vzkříšení. Není ohrožením loďky církve, když se o Ježíši mluví i za jejími hranicemi, protože i to jsou věci pomáhající zvěsti evangelia. Skutečné ohrožení Ježíš ukazuje zcela jinde. Mluví o svedení k hříchu jednoho z těchto maličkých, kteří v něj věří. Co to vlastně znamená? Kdo jsou ti maličci a co má na mysli těmi svody?

Když se učedníci dohadovali o své významnosti, postavil Ježíš doprostřed dítě. A mluvil o jeho přijetí. Nabízí se tedy jako první možnost právě víra oněch dětí, které kolem sebe vždycky máme a jsou spolu s námi na cestě za Ježíšem. Nemusí jít ale jen o děti. Použitý výraz mluví zkrátka o nepatrných, malých. Mohou být tedy míněni lidé, jejichž víra je podobná té dětské, je

taková bezelstná, jednoduchá. Nepřemýšlejí o Bohu a jeho slovech nikterak složitě. Berou je prostě tak, jak jsou. Ježíš varuje, aby nebyli svedeni k hříchu, kraličtí mají uvedeno, kdo by někoho z maličkých pohoršil. Doslova bychom mohli mluvit o skandálech. To je prostě něco, co otřásá důvěrou, co mění obraz o člověku a jeho dílu. Svedení k hříchu s tím souvisí až druhotně, jako důsledek právě ztráty onoho dobrého obrazu, který měl člověk před očima. Nemusí se tak jednat o to, že ty nepatrné, maličké donutíme přímo, aby zhřešili. Spíše by bylo dobré mluvit o svém vlastním selhání, které podlomí věrohodnost toho, co zvěstujeme.

Podlomení věrohodnosti našeho zvěstování se může potom odehrávat ve dvou rovinách. V první řadě jde o účinek vlastního hříchu, tedy způsobu života, který je velice vzdálen tomu, o čem učíme. Jestliže se hlásíme k Ježíši Kristu, který je vzorem pokory, lásky, milosti a my sami jsme tvrdého srdce, pyšní, sobečtí, pak našemu slovu jen těžko bude někdo věnovat pozornost. Nezapomínejme, nejde přece o prezentaci Ježíšova učení, ale svědectví jeho moci v našem životě. Proto je skutečným neštěstím, ohrožením zvěsti evangelia, když náš život je v rozporu s tím, co Ježíš učí. Měli bychom mít na mysli, že naše selhání má své důsledky, hřích není bez následků. A často se ty následky projevují právě víc v našem okolí než u nás samotných. Takže to je jedna cesta ohrožení lodky církve na vlnách tohoto světa. Druhá rovina se nachází v přílišné nesrozumitelnosti zvěsti, možná i v její relativizaci. Někteří teologové přijdou občas se závěry, které jsou možná vědecky zajímavé, ale s vírou člověka mohou zacloumat, mohou být pro společenství církve až skandální. A to je pak kámen úrazu. Ne proto, že by teologie byla něčím špatným, ale proto, že začíná zapadat, co je důležité na naší zvěsti. Opět je tak loďka církve ohrožena, protože středem společenství není vzkříšený Pán, ale nějaká naše karikatura, obraz, který jsme si sestavili.

Jsme nuceni přemýšlet nad církví, nad životem svých společenství. A není to jistě jednoduché, máme obavy z budoucnosti. Říká se, že strach je ale dost špatný rádce. Jen si vzpomeňme, jak to dopadlo, když se uředníci báli ptát Ježíše na význam jeho cesty kříže. Místo důležitosti jeho oběti se zabývali důležitostí svých osobností. Lehce by se to mohlo stát i nám. Svět je tržištěm možností a příležitostí. A nás to láká hledat nějakou nabídku, abychom mohli obstát. Vlastně proč ne. Je potřebné slovo nést dál, být jeho zvěstovateli. Ale ten dnešní text nám ukazuje i jiné východisko. Mluví o nebezpečích, kterými my sami můžeme znehodnotit dílo evangelia. A vlastně tak můžeme porozumět tomu, že nejsme vydáni na pospas svému okolí, nejsme ohroženi tím, co přichází zvenčí. Překážkou ve zvěsti evangelia není konkurence těch, kteří o Bohu mluví ačkoliv k nám nepatří. Není to ani tlak různých ekonomických reforem, trendů doby či podobných faktorů. Překážkou se stává okamžik, když zapomeneme, že jsme společenstvím kolem Ježíše Krista ukřižovaného a vzkříšeného. Proto máme i v takových situacích, jako je ta současná, vždycky naději. Nacházíme východisko, protože nacházíme uprostřed nás Ježíše jako vzkříšeného Pána.

Pane Ježíši, láká nás spousta věcí, často chceme rozhodovat o církvi a její cestě po svém. Ty

jsi nám ale svěřil poklad evangelia, které není zvěstí moci a divů, nýbrž Boží lásky a milosti. Proto tě prosíme, dej ať pokaždé, když si nevíme rady můžeme nacházet posilu v tom, že tvůj kříž a prázdný hrob jsou základem naší naději i našeho společného díla.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }